

Tulostustapa, kommentin jättäjä	Alue tai kuoronumero, jota kommentti koskee	Kommentti, kommenttiketju	Vastaus	Lisätietoja
Sähköposti	Huonokuntainen puusto	Hei, Myöskään asukasluulemisesta, mutta ajattelin silti tuoda esiin huolen. Kuurimmielten vieressä, Yrmerstenportin ja Makaskenten välisellä kaistalla, on uusia erittäin huonokuntoisia kookkaita puita. Aluetta alettiin hoitamaan Yrmerstenportin päästä alkaen, mutta koronan vuoksi se jäi kesken. Erityisesti alueen kuusista kuoriutu kaarna, ja neulaset ruskettuvat ja varisevat. Iso kuusi kaatu mm 19.11.20 myöskössä. Ja myöhemmin kaistalella on kaatunut muita puita. Voisiko alueen kookkaiden kuusien kunnon tarkastaa ja poistaa lahot puut pikaisesti, ennen kuin mitään vakavampaa tapahtuu.	Kiitoksia yhteydenotosta ja pärlitteestä! Viime kesänä tehdyissä suunnitelun maastokartoituksissa kyseessä olevilla kaistaleilla on tunnistettu puuston kunnan heikentyneistä ja nyt laadittavana olevaan luomoon. Ja maisemanhoitosuunnitelman metsikköön on ehdotettu poimintahakkuuta, jossa torjenta ja teiden reuna-nyrkkeilyitä poistaminen huonokuntoisten pestypuun. Suunnitelma valmistuu emmen keskikautta ja suunnitelman mukaisia hakkuuita sekä metsänhoitotilaa pääkätään toteuttamaan toivotavasti jo ensi syksynä ja talvena lirtujen ja liito-oravien pesimärauhouituksen päätyttyä. Mikäli olette huomanneet alueella kaatumavaraissa olevia kunnoltaan heikentyneitä puita (esim. vommakaasti kallistuneet, keskeistä taittuneet tai toisinaan nojavat puut), voitte antaa niistä palautetta tarkaan paikkatiedon kera Espoon sähköisen palautteivelin https://esoini.espo.fi/feedback/ kautta, jolloin tieto menee suoraan alueen metsästä vastaaaville ja niiden kunto sekä mahdollinen poisto arvioidaan heidän toimestaan.	
Sähköposti	Kaavahanke	Hei, Keski-Espoon luomoon ja maisemanhoitosuunnitelman kuvon 333 lähellä. Suunnitelma on melille tärkeä Koska torjennut riisautuu täysin sen katamalle alueelle. -Mihin kuvioon liitessä olevalla kaavalla punaisella merkitty alue kuuluu? Mielestäni sitä ei ole merkattu karttaan selvästi. -Jossain kuviossa aivan meidän lähisellä on merkintä "Dedijikaava (Vireili, Suurpelto V 330700)". Mitä tämä tarkoittaa, kartalla olevat alueetthan eivät ole osana sitä kaavaa? Terveisin	Hei, Kiitoksia hyvästä kysymyksestä ja selvittävästä karttapäivityksestä! Karttata onkin läsnä uupumaan rajamaissa alueelta kuviossa 336.1, jonka tiedot kuitenkin löytyvät kuvioelästä. Pahoittelet tästä, kesän jor karttasovelluksen aineistoa on vielä mahdollista uudistaa nyt julkaisun jälkeen ja yrittää saada kuvion näkyviin jor joku muuten mieltä samaa asiaa. Kuurimmielten itäosassa on vireillä asemakaava suurpelto V 330700, joka on rajattu koko Sallipellonien varrella, alla ksuokaappaus tämän karttarajauksen mukaan. Lisätietoja asemakavayksikön kaavahankkeesta löytyy osoitteesta https://www.espo.fi/hankeet/storhemm-in-asumale .	
Jatko edellisen sähköpostin vastaukseen	Kaavahanke	Kifos nopeasta vastauksesta. Tämä selvittää. Tulen kommentoimaan tarkasti prosessin mukaan - mutta noin yleisenä kommenttina haluaisin tuoda esiin ettei puustoa tule karsia liikaa keskeä se toimii melusuojana sekä Turunväylän että Kehä I:n liikennemelua (ja eron huomaa hyvin talvella kun puissa ei ole lehtiä, melu on paljon kovempaa), että ja sekä suojana melulta että näkösuojana Salsäkservägenin kohdalla. Lisäksi toivolsin että lehtipuita edistetään niin ettei puustosta tule niin havuupainoinen. Terveisin	Hei, kiitoksia kommentista, lähimetsien suojavalkuukset ja puuston monilajisuus ovat tärkeitä arvoja jotta on pyritty ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon suunnitelman metsiköiden alueitaisten ominaispiirteiden huomioidessa sekä toimenpiteiden rajaauksissa ja voimakkuuksissa.	
Otakantaa.fi avoin kommentointi	Kaksoskventtien mutkia tunnelilla/raivella läht?	Voisikohan Tuomarissa kääntää Kaksoskventtien kulkemaan 166 alueen poikki niin, että nykyisen tien linjaa menisi polku tunnelilla/raivella läht?	Hei, Kiitoksia kysymyksestä. Luomoon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa ei määritellä muutoksia teiden linjauksiin. Liikennesuunnittelu on osa väylä- ja asemakaavituksen yhteydessä tehtävää maankäytön suunnittelua. Kaavituksen valmistuttua liikennesuunnittelu jatkuu yksityiskohtaisempaan jhdessä vetosuunnittelun kanssa. Voitte kysyä ja tehdä ehdotuksia alueenne tervetun suunnittelusta kaupungin sähköisen palautteivelin https://esoini.espo.fi/feedback/ kautta.	
Otakantaa.fi avoin kommentointi	Säilyttääkö Espoon kauppalan ajan maalaismäisemä!	Tai ylipäätään maalaismäisemä, mitä vuoden 1950 ilmavakuvassa Espoon karttapalvelusta selviää osaa Espoosta, ei tosin tästä Keski-Espoon osalta, vuoden 1976 ilmavakuvasta on koko Espoon alueelta, niin Keski-Espoon osalta voi soveltaa sitä. Ja silkkä rakentakovi kuusienrokkissa taloja. Jättäkää aarniometsät rauhaan ja silvotkaa järvet, lammet ja suot puhtaiksi. Roska-astioita on syytä olla partkipalkoitusten vieressä luontoalueiden reunoilla.	Kiitoksia kommentistamme! Luomoon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa on otettu huomioon vanhojen maalaismäisempien ja kulttuurimäristöjen omiainen avoimien ja metsäisten alueiden vaihtelu maaisemassa. Noin 10 % suunnitellista pinta-alaista on nyttiläisessä ulkoasussa vlläpidettävä alueita. Vanhojen metsien luontoarvot ovat tärkeitä vlläpidettävä tekijöitä taajamien liittävissäkin metsissä ja näitä ominaispiirteitä on otettu huomioon suunnitelussa. Samoin mahdollisesti roskaistet aluet on kirjattu myös niille tehtyjen maastotiedon aikana suunnitelman kuvioitaisiin tietoihin ja roska poistetaan alueilla tehtävien toimenpiteiden aikana. Roskankäytön on hankala taajamametsien ongelmia, jota pyritään rajoittamaan ritävällä roska-astiverkostolla, mutta vastuu omien roskien kuluttamisesta asiamukaisiin astioihin on lähtökohtaisesti tietoenkin alueen käyttäjillä. Kerrostalojen kokoon tällä suunnitelmalla ei voida vaikuttaa, voitte antaa kaupunkisuunnitteluun liittyvissä asioissa palautetta kaupungin sähköisen palautteivelin https://esoini.espo.fi/feedback/ kautta.	
Otakantaa.fi avoin kommentointi	Kuurimmielten alueet sekä Turun moottoritien eteläpuolella olevat metsä-alueet	Hei, kuvat 324, 321: Näillä alueilla on tärkeä toiminnallisuus melusuojana Kuurimmielten. Puita ei pidä poistaa liikaa kerralla ettei melutaso nouse. 336.1, 336.2: tärkeä ettei alueen pohjoispuolella oleville taloille synny näkökyhtyä Sallipellontien puiden poistamisen seurauksena. Lisäksi tärkeä että puusto edelleen toimii melusuojana. Tärkeää että alueella säilytetään ja edistetään lehtipuiden kasvu. Talon lähellä olevia kuusia voisi poistaa. Kuusen oksia ei saisi jättää hakuilleen jälkeen liikkane haittaavat jo nyt sienestämistä. 333: alueella paljon kaunita palkkoja joista suora näkökyhty pihoihin. Lähisuunnissa asuvien kanssa toivotaan keskusteltavan mikäli mitään toimenpiteitä harkittaisiin.	Kiitoksia kommentistamme! Metsäisten alueiden tuottamat melu- ja näkösuojavalkuukset ovat tärkeitä huomioitavia selkkoja taajamametsien hoidossa ja nämä vaikutukset on pyritty ottamaan huomioon erityisesti asunalaesiin, tehniin ja muihin suojavalkuudesta hyötyviin alueisiin rajatuissa metsissä suunnittelualaueilla.	
Otakantaa.fi avoin kommentointi	Metsienhoidossa on orettava huomiioon myös vllisuuri peurakanta	Keski-Espoon luomoon- ja maisemanhoitosuunnitelmissa 2022-2032 ei ole lankaan huomioktu haitallista eläimistöä, joka on lisääntynyt alueella. Erityistä huomiota vaikohtamäpeura. Se lisääntyy ihmisen siirtämässä vierasajana Suomessa. Kanta on hallitsemattomasti lisääntynyt ja urbanisoituneet lman luonnollisia vihollisia. Eläimet ovat tottuneet ihmisiin ja asettuvat vhi lähemmäs ihmisasutusta. Peurat ulovat pihoihin ja tekevät mittavaa tuhoa kasvustoon. Ongelma on erityisen suuri keskuspuiston ympärillä. Tuomarilan ympäröidn pihoiissa eikä vllijäläpältoilla kanna enää vllillä mitään lman korkeita altauksia. Peurakoliarit ovat myös lisääntyneet vuosittain. Vuonna 2020 kolareita vaikohtamäpeuran kanssa oli Espoossa jo 169 ja suunta on kasvava. Metsienhoidossa on orettava huomiioon myös vllisuuri peurakanta. Myös määräkatna on lisääntynyt ja rohkaistunut tulemaan pihoihin ja niidenkin tekemät vahingot ovat huomattavia.	Metsienhoito nykyisen toimintamallin mukaisesti antaa vähän mahdollisuuksia taajamametsien muokkaamiseksi sellaiseksi että eläimistö ei missä viihtyisi. Peura-, mäyrä- ja muiden lajilajien hallinta ei kuulu luomoon- ja maisemanhoitosuunnitelmiin piiriin.	
Otakantaa.fi avoin kommentointi, jatkoa edellisen kommentin ketjuun	Peurat	Kasvanut peurakanta on ongelma Suomessa paikkaa, erityisesti etelä- ja lounaisosissa Suomessa. Osasyynä on nimenomaan metsien hoito ja nuorentuminen. Nuoressa metsässä on paljon puuntaminta, jotta ovat talvella helpo ravintoa hirvieläimille, myös vaikohtamäpeuralle. Vaikohtamäpeuran kantoihin voi luomoon- ja maisemanhoidossa vaikuttaa vlläpittämällä metsien luonnollista vanhentumista, eli tosin: saoen jättämällä metsät rauhaan ja antaa puiden lisääntyä.	Ikääntyvien metsien lisäksi taajamametsien ominaispiirteitä ja maiseman sekä tavoitteellisen kehityksen eri-käsitteelliseksi turvaamiseksi metsä on alka aloin hoidettava siten että luomien alikasvos saa mahdollisuutta kasvaa vanhojen valtepuiden alle tulevaisuuden puustoa turvaamaan.	

<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Metsien tulee antaa luonnontilaisuutta</p>	<p>Elämme kuudetta sukupolvoaltoa. Metsien hoitaminen, eli ihmisen tekemä ekosysteemin sörkkäminen, eli puiden poistaminen aiheuttaa suurta muutosta metsän rakenteeseen. Lahopuun määrä ja lahoppujatuko sekä vähäpuuisten puiden lukumäärä pienenee tuntuvasti. Kuntien, kuten Espoon, metsien hoitoon on otettava huomioon myös metsäaluiden puutalouden mallia, joka ei ora iheliekään riittävästi huomioon ohjailemista luontomaan. Metsäluonnon päämäärä on monimuotoisuus, pitkäsi hoito-ohjelmia tehdäk mahdollisimman vähän ja antaa metsien kehittyä rauhassa. Toki talousmetsien laajasta metsien ennallistamistoimen luonnontilaisuuksien ja nurmikoiden niittäminen ovat hyvä asia. Niissä voidaan oikeasti puhua luonnontilaisuudesta.</p>	<p>Metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli Espoossa antaa hyvät lähtökohdat metsien hoitoon siten etteivät niiden luontoarvot heikkene. Metsähoitotoimenpiteet ovat jatkuvan kasvatuksen tähtäisiä, puuston yleiskuntoa parantava hakkuuta ja metsänhoitoa, joiden oikea-aikainen suorittaminen ylläpitää metsien eri-ikäisrakennetta, monilajisuutta, aluekohtaisia erityispiirteitä ja matsemaa. Kaupungin metsien hoidolla ei ole taloudellisia tavoitteita ja kaikissa toimenpiteissä esimerkiksi lahopuun määrää pyritään vähentämään ja tavoitteena lisätä metsien laatuun. Tavoitteena on myös intensiivisemmin, jotta alueiden käytön turvallisuus voidaan taata ja puuston ominaispiirteet säilyvät myös tulevaisuudessa. Laajempia metsäisiä alueita voidaan ylläpitää luonnontilaisina monipuolisen ukkujen ja virkistyskäytön mahdollistamiseksi.</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Yhteydet kuntapoluille</p>	<p>Hei! Kannustamme tukemaan, voisiko rakentaa kävely/jyväälly-yhteyden Penkkilajalta laudettiin päistä Kuus- ja Paljuttien pään kautta lungrengin kuntopolulle. Tuohon riittäisi kuntopolku kiveytyä standardi mainitsee (leveys 3-4 m). Tähän kerätään paikallista asukkaita kansalaisaloite jo v. 2007, mutta asiasta ei ole sen jätteen kultu. Aida luvatrin ottaa käsittelyyn, kun alueen suunnitella tehdään mikä on käsittelyyn nyt. Näitä reittejä käytetään vilkkaasti jo nyt, mutta ne ovat epävirallisia, kunniaan heikkoja ja käytökettömiksi ostan vuotta (päälyrakenteiden ja kuvituksen puute). Lusi yhteyt paikaksi Kaupunginlänön länsiosan yhteysohjeiden ukoilualueille, eikä se em. standardilla olisi myöskään yletömaa kallis. Reitti on myös edelleen ja valmiiksi lähes puuton vanhan linsajohtolinjan jäljillä.</p>	<p>Hei, liitoksia kommentit! Ulkoilureittien suunnittelu ei kuulu luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman piiriin. Olemassa olevia ja rakennettavia ulkoilureitteja voitte antaa palautetta Espoon sähköisen palautekanavan kautta osoitteessa https://asiointi.espo.fi/feedback/</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Keskuspuiston metsien monimuotoisuuden puolesta</p>	<p>Olemme lapsiperhe ja muutamme Espoosessa, koska arvostamme Keskuspuiston alueen monimuotoisuutta, kaunita metsäkohteita. Kuitenkin alueita, joissa on harvennettu runastai tai vain yksi puulaji dominoi, on yhä enemmän. Metsäalue voi parhaiten, kun siellä kasvaa mahdollisimman monenlaisia puita ja lajeja. Emme kalpaa klinisiä ihmisen aggressiivisesti muokkaa suurin suurin kulttuuripale ja kiplaivoitit ovat moninaiset, laajat ja yhtenäiset metsäalueet - kuka tänne enää haluaa muuttaa, jos ne tuhoataan? Myös Lashyvin alueen rakennussuunnitelmista kommentointia perheemme toivoo, että Espoonjohtajaakaan arvokas perinnemaisema säilytetään eikä alueelle tule liian korkeaa rakentamista.</p>	<p>Keskuspuiston metsät ja niityt kuuluvat omaan luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmakokonaisuuteen, joka tullaan tulevaisuudessa päivittämään Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmana. Suunnitelma-alueiden rajausten voi tutustua osoitteessa https://www.espo.fi/fi/luonto/hietoa-luonosta/metsien-holto. Asemakaavoihin voitte tutustua osoitteessa https://www.espo.fi/fi/ajuminen-ja-rakentaminen.</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Metsä osaa olla metsä lusekin</p>	<p>Miksi kysytään "mitä pitäisi tehdä", jos ei tarvitse tehdä mitään. Espoon keskuspuisto on upea ja laaja ukkoluomaasto, jonka reulla sumuten antaa tunteen siitä, että asuu luonnontilaisessa, vaikka asuikin kaupungissa. Tokkää siis mahdollisimman vähän. Päätettiin pääsee ja kaikkialle ja poliittis kulluessa tunteet olevansa mitä hienommassa ympäristössä. Eiä tarvitse aina lähtä kansainvälisöihin luontokokemuksa saamaan, kun on tuollainen viereessä. Sen verran on laajurta, että äinä löytyy uua ja hieno välskapa, eikä kaupunki tunnu ristuvan puolesta, joka puolelta. Kevää hakkuuta ja harvennusta on vaihtavasti viime vuosina tehty. Metsä parjää kyllä omillaan ja ihmistenkin vihtyy paremmin autenttisessa metsässä.</p>	<p>Keskuspuiston laajat metsäiset alueet eivät kuulu tämän suunnitelman piiriin. Tässä suunnitelmassa on pieni määrä Keskuspuiston taajama-alueisiin rajautuvia metsäkaiteita Kuurimittyyssä ja kaupunginkallossa, jota hoidetaan asuinalueiden reunojen ja ulkoilureittien turvallisuuden varmistamiseksi.</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Espoon niityjen ja avointen alueiden toimenpiteohjelma 2021-2031</p>	<p>Espoon niityjen ja avointen alueiden toimenpiteohjelma 2021-2031. Kaunkaanti-seura haluaa tuoda esille Suur-Kaukalahden alueen merkittävät kulttuurihistorialliset ja maisema-arvot. Sivujen 12, 15 ja 18 kerrallaan onkin seikkailemalla näkyy selkeästi alueen hyvin säilyttäjä ja oski, että se on maakunnallisesti merkittävä maisemakokonaisuus. Vallattavasti Kaukalahden avoimen niitymaaston on suunnitella n. 50 ha:n rakennusalue - sivuilla 23 olevassa kartassa onkin juuri kaavutusalueelle merkitty jatkuvuuden kansallista merkittävää niitymaaston osa, joka kaavutusalueen myötä tulisi tuhoamaan. Myös asemakaavon muut niitymaastot olisivat tuhoamassa rakennusalueita ja rakentamisen myötä. Kaukalahden seura toivokin tiedon lisäämistä kaupungin sisällä (kaupunginvaltuusto) Suur-Kaukalahden alueen tärkeitä niityjen ja avointen alueiden merkityksiä mm. kaupunkiympäristön ja lähiuudon kamatta. Nykyisille ja uusille asuialueille alueen virkistysarvot ovat erittäin tärkeitä asumipaikan valinta- ja viihtyvyyttäjohtajia. Kestävä ja viihtyvä kaupunki rakentuu monipuolisesti ja asukkaiden näkemystä kunnioittaen myös liikenneväylien (tässä juna-asema) ympärillä. Avoin niitymaaston johtajissa on leimaa antava tekijä Kaukalahden ominaispiirteitä huomiottaessa.</p>	<p>Vireillä oleviin asemakaavahankkeisiin ja läinvoimaisiin kaavoihin voitte tutustua osoitteessa https://www.espo.fi/fi/ajuminen-ja-rakentaminen.</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Keski-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman 2022-2032</p>	<p>Keski-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman 2022-2032. Kaukalahden seura haluaa edelleen kiinnittää huomiota Suur-Kaukalahden sijaitsevien luonnonkohteiden hoitoon, alueita halvoan Kunnikaantien (RKY-kohte) ja sitä palkoin vierustavien avoimien hoitoon. Näkemyksiä suojelutalvin eläinlajihin (Palaalammun ympärästä). Keskuspuiston liittämiseen Vanttiin niityalueeseen, sekä yleisesti tärkkään viherysteyden säilyttämiseen maakuntakaavan mukaisesti. Erittäin tärkeästä pidetään Espoon rantarajin jatkamista Kaukalahden pohjoispuolelle saakka! Myös Mielään Puisto-konseptilla voisi tuoda lisää puistoalueita Suur-Kaukalahden.</p>	<p>Rantarajin suunnittelu ei kuulu tämän suunnitelman piiriin, voitte tutustua rantarajin suunnitteluun ja rakentamisen etenemiseen osoitteessa https://www.espo.fi/fi/luonto/luonto-ja-ulkolureitt/rantarajit.</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Lupienen torjunta Luhtaniityssä</p>	<p>Luhtaniityn ja Keskuspuiston metsäalueen välisellä niityllä (228, 229) kasvaa valtava määrä lupiineja. Lupini on yksi haitallisista vieraslajeista, jota pitäisi torjua aktiivisesti. Minimitoimpele ois, että niity niitetäisiin ennen kuin lupinit siementävät. Muussa tapauksessa suomalaiset niitykukat tukehtuvat alueita tuota pikaa.</p>	<p>Espoon kaupungin vieraslajinlujaukseen voitte tutustua osoitteessa https://www.espo.fi/fi/luonto/hietoa-luonosta/vierasajit</p>

<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Väikkälöntien alapuolinen puistovyöhyke</p>	<p>Alue 207 on vuosiyhmittöiden varrella kokonut monta rakkaita metsänharvennusta. Alue on tärkeä maiseman ja melusuojeleluun kannalta etenkin Väikkälöntienlä asuville. Ei pitäisi käsitellä enempää, vaan antaa sille nyt olovan puuston ja taimiston kasvaa.</p>	<p>Väikkälöntien alapuolinen puistovyöhyke on haastava taajamametsäkohteella ylläpidon ja hoidon kannalta. Kapea rinteemetsäkohteella on rajautunut muoihin länsipuoleltaan maatalouskäytössä olleeseen peltoalueeseen ja sitten kaistaleen lämpöteille rakentuneen asuinalueen sekä alueen läpi kulkevan kävelytien myötä metsäkohtealle on jäänyt puristuksiin alueelle, jonka valo- ja vesitalous sekä tuulolosuhteet ovat muuttuneet. Metsää on muutoksen jälkeen hoidettu useita kertoja kunnoltaan heikentyneiden puiden poistamiseksi ja vanhan tasakäiskärsäntien kuusikon ohjaamiseksi eri-käiskärsäntien suuntaan. Puuston harvennuksella ja poiminnalla on pyritty mahdollistamaan alkuvuoksen luontainen kehitys ja puuston vahvistaminen ympäristössä tapahtuneita muutoksia kohtaan. Alueella on kuitenkin vielä paljon kunnoltaan heikentyneitä vanhoja puita, jotka metsäkohteen sijainnin ja käytön vuoksi on poimittava turvallisesti pois. Samalla alueen nuorempi ja hyväkuntoinen puusto kuitenkin hyötyn toimenpiteistä kasvutien vapautuessa.</p>
<p>Orakantaa.fi avoin kommentointi</p>	<p>Espoon metsien alapuolinen vaaditaan muutoksia</p>	<p>Oien samalla kannalla "luontokotona vastaan" nimimerkillä kirjoittaneen henkilön kanssa. Espoon tulisi uudistaa metsienhoitotapaan perusteellisesti. Avostan, että Espoo hoitaa metsiä ihmisille vaaralliset puut pois varmistamalla onnettomuuksista tapoilu. Myös ilian tehkei kasvaneiden pienten puiden poistaminen virkistymisestä lienee paikallaan. Metsä ei kuitenkaan katjaa ihmisistä "hoitamista" olikseen toimiva ekosysteemi. Huonokuntoisetkin puut kuuluvat metsään, vaikka siton maauuksi lahoppusta hyödyntäen laien löki. Espoon uudessa luonnossa ja maisemanhoitosuunnitelmassa monella tavalla on suunniteltu poiminnahakuita tai yksittäisten puiden poistoa. Synä puiden poistoon oli kirjattu niiden huonokuntoisuus. Kaadetut puut tulisi jättää kokonaisuudessaan metsään lahoppuleksi. Kun ne sijaitaan oikein, eri-ikäisiä ole hirttaa metsässä kulkemalle ihmiselle. Espoon metsien ja niittyjen hoidon toiminnalla julkaisussa Kerrotaan parantamalla jävien puiden kasvulosuhteita ja lisäämään metsien rakenteellista vaihtelevuutta. Onko tarpeellista, että metsässä tehdään toimenpiteitä, jotta nämä tavoitteet voidaan saavuttaa? Heikkomat puut jätävät kipalissa vahvempien puiden varpoon ja kuolevat lopulta luonnostaan pois. Metsän elinikä harvennus ei myöskään voi lisätä, sillä luontainen uudistuminen takaa metsän jatkuvuuden. Espoossa on useita arvokkaita virkistymistä harvennushakuita moneksi vuodeksi käyttökelvottomaksi ja myös maisemallisesti kurjaksi. Kun virkistymismetsän tavoitteena on nimenomaan virkistyskäyttö, niin muokkaaminen tilaan joka ei houkuttele kävijöitä on järjetöntä. "Taajamametsä kasvataan mahdollisimman pitkäikäiseksi ja monilajiseksi" on Espoon metsien hoidon yksi tavoite. Tähän nojaten Espoon metsien tulisi antaa kasvaa rauhasa, sillä metsä kehittyi luonnostaan monilajiseksi ja rakenteeltaan vaihtelevaksi. Rakenteeltaan vaihteleva ja monilajinen metsä kestää paremmin myös tulevia ympäristössä tapahtuvia muutoksia.</p>	<p>Tavoitteellinen metsien ja niittyjen hoito on tärkeää erityisesti taajamametsissä, jotka sijaitsevat lähellä rakennettuja alueita, taitä sekä vilkkaassa (jatkuvasti käytössä olevassa) ulkoilu- ja virkistyskäytössä olevia laajempia metsäkohtia. Puuston oikein ajoitettu hoito mahdollistaa puuston yleistymisen nuorempi puusto hyötyä kasvutien avautumisesta ja valo-olosuhteiden parantumisesta. Toimenpiteet suunnitellaan rajauksittaan ja voimakkuuksillaan sellaisiksi että hoidon määrää olemmeksi ulkoiluttajien ja rakennuttajien alueiden seuralla on mahdollista seurata. Toimenpiteillä poikuu saattaa ole rakennettuja alueita, joiden ympäristön turvallisuudesta pitäisi huolehtia. Toimenpiteillä mahdollistetaan luontaisen uudistuminen lähtökohdat ja voidaan ohjata metsän rakentumaan juurkin vaihtelevammaksi, monilajiseksi ja eri-ikäisiä puustokotona sisältäväksi, jolloin puuston kyy kestää ympäristön muutoksia paraneen ja alueitaiset ominaispiirteet, kuten luontoarvot ja maisemalliset piirteet säilyvät pidempään.</p>
<p>Helisingin Seudun Linuuteleinen Yhdistys Tringa sähköpostitse tullut kommentti</p>	<p>Mielipide Keski-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman eläimän 2022–2032 luonnoista</p>	<p>Helisingin Seudun Linuuteleinen Yhdistys Tringa ry kiittää lausuntopyynnöstä. Tringa on tutustunut Keski-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman luonnoksen ja esittä sen pohjalta seuraavia huomioita. Kommenttoimme suunnitelmaa yleisesti esiin nostamamme linuustollisesti tärkeiden teemojen leaura.</p>	<p>Orakantaa.fi keskusteluun Tringalta tullesseen samansisältöiseen kommenttiin on vastattu myös samansisältöisellä vastauksella kuin tässä.</p>
<p>Yleisä</p>	<p>Pitämmme kannattavana kehityksenä sitä, että Espoon kaupungin kaupunkimetsänhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa alkanut siirtyä kohti poiminnahakuiden käyttöä vaihtelevana hakuunmuotona jatkuu edelleen. Tämä auttaa säilyttämään metsien moni-ikäisyyttä ja eri-ikäisiä puustoa seikkesti avoimiksi paremmin. Linuustokokoumasta suunniteltiin suurimmat huomioidtavat kehityskohdat liittyvät pienpuuston hoitoon ja taimikkoharvennukseen, lahoppuun jättämiseen liittyvään ohjeistukseen sekä niittyjen ja avoimien alueiden hoitoon.</p>	<p>Pitämmme kannattavana kehityksenä sitä, että Espoon kaupungin kaupunkimetsänhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa alkanut siirtyä kohti poiminnahakuiden käyttöä vaihtelevana hakuunmuotona jatkuu edelleen. Tämä auttaa säilyttämään metsien moni-ikäisyyttä ja eri-ikäisiä puustoa seikkesti avoimiksi paremmin. Linuustokokoumasta suunniteltiin suurimmat huomioidtavat kehityskohdat liittyvät pienpuuston hoitoon ja taimikkoharvennukseen, lahoppuun jättämiseen liittyvään ohjeistukseen sekä niittyjen ja avoimien alueiden hoitoon.</p>	<p>Espoon metsien ja niittyjen hoidon toiminnalla julkaisussa Kerrotaan parantamalla jävien puiden kasvulosuhteita ja lisäämään metsien rakenteellista vaihtelevuutta. Onko tarpeellista, että metsässä tehdään toimenpiteitä, jotta nämä tavoitteet voidaan saavuttaa? Heikkomat puut jätävät kipalissa vahvempien puiden varpoon ja kuolevat lopulta luonnostaan pois. Metsän elinikä harvennus ei myöskään voi lisätä, sillä luontainen uudistuminen takaa metsän jatkuvuuden. Espoossa on useita arvokkaita virkistymistä harvennushakuita moneksi vuodeksi käyttökelvottomaksi ja myös maisemallisesti kurjaksi. Kun virkistymismetsän tavoitteena on nimenomaan virkistyskäyttö, niin muokkaaminen tilaan joka ei houkuttele kävijöitä on järjetöntä. "Taajamametsä kasvataan mahdollisimman pitkäikäiseksi ja monilajiseksi" on Espoon metsien hoidon yksi tavoite. Tähän nojaten Espoon metsien tulisi antaa kasvaa rauhasa, sillä metsä kehittyi luonnostaan monilajiseksi ja rakenteeltaan vaihtelevaksi. Rakenteeltaan vaihteleva ja monilajinen metsä kestää paremmin myös tulevia ympäristössä tapahtuvia muutoksia.</p>
<p>Pienpuuston ja taimikkoiden harvennaminen</p>	<p>Tringa katsoo, että suunnitelmaa hyvin suurelta osin läpäisevä taputus esittää pienpuuston hoitoa ja taimikkoharvennuksia hoitoonmenpiteinä suurelle osalle kivoista on lilallinen ja ylimitotettu. Metsien pääpuuston alainen alkusvos on monelle metsällimmelle tärkeä kesäisinä ruokailukohteena. Aluskesävillysuuteen, pensaskerrokseen ja taimikoin kohdistuvat toimenpiteet vähentävät metsien kerroksellisuutta ja muodostavat merkittävän uhkakäijän usalle metsällimmelle, kuten erittäin uhanalaiselle homoialaiselle (Lehtiniemi ym. 2021). Tringa muistuttaa, että valmiiksi uhanalaisten laien kohdalla lilallisen pienpuuston ja taimikkoihin kohdistuvien harvennusten aiheuttamalla lisästressillä voi olla populaatiotason vaikutuksia.</p>	<p>Metsänhoitotöitä - joihin työajajista kuuluvat taimikkoiden, pienpuuston ja puorten metsien hoitojen lisäksi taimikkoiden istutukset ja heinanotjumat - on suunnitelmassa ehdotettu yhteensä noin 76 hehtaarinle suunnitelman 375 hehtaarin kokonaispinta-alasta. Kokonaispinta-ala jakautuu 579 kuivolle, jolla 113 on kirjattu taimikon, pienpuuston tai puorten metsien hoito. Sekä metsänhoitokohneiden kokonaispinta-ala että kohteiden määrällä mitattuna noin 20% suunnitelman kuvioista kuuluu näiden toimenpiteiden piiriin seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 7,6 hehtaaria vuositasolla. Lisäksi lähes kaikki hoitotöitä on voinu rajata tarkemmin työohjeissa, jolloin käsittelemättömien tihekköiden ja suojavyöhykkeiden jättäminen metsä vain se on mahdollista on otettu huomioon. Metsänhoitotöitä, myös puuston määrää vähentävä ja kasvutiaa avava toimenpiteet tehdään tarpeen vaatiessa, mutta tällä toimenpidemäärällä ei voida ottaa pienpuustokohojen ja taimikkoharvennusten määrää mitekkään erityisen suurelle osalle esitetystä, lilallisen tai ylimitotetusta. Käsittelemättömien tihekköiden ja suojavyöhykkeiden jättäminen on Metsien ja niittyjen hoidon toiminnalla kirjattu yleisohje, jota pystytään toteuttamaan lähes jokaisella hoitokarpeen alaisella työkohteella. Lintujen pesimään, ruokailu- ja suojapaikoiksi sopivia tihkeitä rittää varmasti myös tulevaisuudessa.</p>	<p>Metsänhoitovyöhykkeet on kommenttien myötä käyty vielä läpi ja toimenpiteiden rajauksia sekä voimakkuuksia on tarkennettu, mikäli se on ollut tarpeen.</p>
<p>Lahoppuun merkitys metsällimmelle</p>	<p>Toimen huomionarvoisen kehityskohde liittyy lahoppuiden jättämiseen. Lahoppuilla on tärkeä rooli metsien monimuotoisuuden ja metsällinnon kannalta, ja tämän merkityksen tunnistaminen suunnitelmassa on lähdettävä. Ohjeistus lahoppuun jättämisen osalta vaihtelee osin perusteellisesti, osin hieman epäselvästi ja yleisintä ja hamahtaan. Lahoppuiden varmistaminen on eräs merkittävimmistä metsällinnon uhanalaisten ystä (Lehtiniemi ym. 2019). Lahoppuun jättämistä pääsääntöisesti ratkaisuna on siksi syytä painottaa etenkin suojelualuevarauksilla, arvometsäkohteilla sekä sellaisilla kivoilla, jolla on jo todettu sellaisia METSO-arvoja, jota lahoppuun määrän hallittu kasvu lisää.</p>	<p>Lahoppuun määrän ylläpitäminen ja tarpeen vaatiessa hallittu lisääminen osana luonnonhoidon toimenpiteitä on Metsien ja niittyjen hoidon toiminnalla kirjattu yleisohje, jota voidaan toteuttaa lähes jokaisella metsänhoitokohdella, jollain kohteella esimerkiksi hoitokuvon sijainti, koko tai käyttöarvoitus ei mahdollista lahoppuun jättämistä alueelle. Toisaalta laajemmilla kivoilla on mahdollista maa- ja pystylahoppuun jättäminen turvallisesti.</p>	<p>Lahoppuun määrän ylläpitäminen ja tarpeen vaatiessa hallittu lisääminen osana luonnonhoidon toimenpiteitä on Metsien ja niittyjen hoidon toiminnalla kirjattu yleisohje, jota voidaan toteuttaa lähes jokaisella metsänhoitokohdella, jollain kohteella esimerkiksi hoitokuvon sijainti, koko tai käyttöarvoitus ei mahdollista lahoppuun jättämistä alueelle. Toisaalta laajemmilla kivoilla on mahdollista maa- ja pystylahoppuun jättäminen turvallisesti.</p>

<p>Niittyjen ja avointen alueiden hoito</p>	<p>Monipuolista niityksellisyyttä, niityverkon vahvistamista ja talvikaisen kasvipeitteisyyden huomioimista tulee tukea. Niityt ovat luonnon monimuutisuuden ylläpidon kannalta tärkeitä kohteita. Vähemmän arvokkaissa, metsitysmään jätettävissä kohteissa tulee kiinnittää huomiota lintuja erityisesti hyödyntävien elinympäristöjen ja ruokailu- sekä pesimäpaikkojen säätämiseen ja niiden lisäämiseen. Tällaisia ovat esimerkiksi riittävän suurien alueiden keskiosissa sijaitsevat harvaksuiset kesannot, oijen ja jokien varseen pensaat sekä matala pienpuusto (Lehtiniemi ym. 2021). Talviturortähtien kasvimisessä tulee käyttää maittia, ja talvikaita kasvipeitettä tulee mahdollisuuksien mukaan säätää ja lisätä niitykohteilla ja oijen varilla. Talviturortähtit ovat usalle talvehtilille varuustoinnilla, kuten hemoilla ja peippoille, tärkeää ravintoa ja ne auttavat talvehtivä lintuja selviytymään talven yli. Ruderaattien perustamista tulisi myös suunnitelmassa harkita niille soveltuvilla kohteilla.</p> <p>Lahopuu, sästämminen myös niityillä on tärkeää, ja tämä on asiallisesti tunnistettu suunnitelmissa. Niityillä ja avoimilla alueilla lahoppuuta voidaan jättää eteenkin maalahopuksi, ja lisäksi esimerkiksi erilaisia aitoja ja muita rakennelmia voidaan mahdollisuuksien mukaan toteuttaa lahoppuusta.</p> <p>Yleisiä huomioita nostamme esille tarpeen</p> <p>1) riittävien viher- ja siniverkoston ekologisten yhteyksien turvaamisen ja 2) pölmähuokuiden sekä muiden metsämädäntöiden toimenpiteiden ajottamiseen lintujen pesimäkauden 1.4.–31.7. ulkopuolelle pesimärauhan säilyttämiseksi. Osin tämä on asiallisesti huomioitu suunnitelmassa.</p> <p>Hel싱issä 18.04.2022 Puheenjohtaja Hel싱in Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Hel싱forstraktens Ornithologiska Forening Tringa ry</p>	<p>Niityille kasvanutta olemassa olevaa puustoa ja tiheiköitä on ohjeistettu jätettäväksi suunnitelmaan kirjatuissa niito/murskaus-tomissa. Niityille kullekin pienvesien, kuten virtavesiksi merkittyjen oijen reunat, jäivät toimenpiteissä yleensä tiheiksi suojaevyhykkeitä. Niityjen reunojen puustoisille vahvistusvyöhykkeille sekä niittyjen keskelle jääneille puuryhmillä voidaan jättää lahoppuuta oikein hyvin.</p>	<p>Hyvä huomio! Tämä suunnitelman alueella oleva ekologiset yhteydet on huomioitu suunnitelmaa tehtäessä ja niitä ylläpidetään myös tulevaisuudessa. Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamalliin mukaisesti luonnontodollisia hakkuuta ei toteuteta lintujen pesimäkaan.</p>
<p>Espoon ympäristöyhdistys Espyv. sähköpostitse tullut kommentti</p>	<p>Mielipide Keski-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman 2022-2032 luonnoksesta</p>	<p>Kinokisa kommentteista!</p>	<p>Hakkuutoimien rajoitukset ja voimakkuudet on tarkastettu suunnitelman viimeistelyvaiheessa.</p>
<p>Kokonaisuuksien toteuttamiskelpoisuudesta</p>	<p>Luonnoksen suurin vahvuus hakkuuseurustusten osalta on se, että siinä on tunnistettu se, että lukuksilla metsäisillä kuviolla hakuuvarue kohdistuu lähinnä vain toimien, veden ja ulkokuilureitien reunoja luonnonhoitoon ja lahoppuun jätön osalta asiallisesti ohjeistettuihin yksittäisten puiden hakkuu luontolukuisia "win-win-tilanteita", joissa ilmeiset tunnoittamattomat sekä luontonsuojelun säilyttäminen (lahoppuun jätön jälkeen osin jopa lisääminen) on yhdistetty omistuneesti. Ongelmia ja keventämistarpeita liittyy sen sijaan kuitenkin harvinaisuuksista sekä ratkaistavia poimintahakkuuta. Varsinkin eräät puustotilan monipuolisuudelle kovielle esteet, 10 % ja 20 % ratkaistavina hakkuudella varustetut poimintahakkuuseurukset on syytä vielä lähtä ja arvioida se oliko olemaissimmat hotoarpeet luodettavissa rajatunmalla ystävisten puiden hakuilla.</p>	<p>Hakkuutoimien rajoitukset ja voimakkuudet on tarkastettu suunnitelman viimeistelyvaiheessa.</p>	<p>Hakkuutoimien rajoitukset ja voimakkuudet on tarkastettu suunnitelman viimeistelyvaiheessa.</p>
<p>Lahoppuun jätto</p>	<p>Lahoppuun jätto on ohjeistettu melko kattavasti pääosalle niistä hakkuukoista, joiden luonne ja sijainti mahdollistaa hyvän lahoppuun sästämisen hallitun lisäämisen ja jolla on luontoarvoista luontavaa syvä lahoppuun sästämisen. Hyvä periaate varsinkin arvometsissä sekä muissa lahoppuun jättoälyä sisältävissä metsissä olisi se, että pääosa, joissakin tapauksissa kaikki, kaadettavat järeämmät rungot ohjeistetaan selvästi jätettäväksi lahoppuun. Muille tavanomaisemille kuville lahoppuun jätön ohjeistukseen soveltuu luonnoksesta paljon käytetty, enemmän vapausasteita hakuun toteuttajalle (ja epävarmuutta osalliselle) tarjoava "voidaan jättää"-lainsä. Kommenttoiminnit liitteessä on yksilöity joitakin sellaisia lahoppuun jättoä arvioimme soveltuvuuksia kuviolta, jolle suunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä ilman lahoppuun ohjeistusta.</p>	<p>20% toimenpitevoimakkuudet ovat aivan soveliaa hoitoa vaatvilla kohteilla ja näkivi pienimuotoisilla toimenpiteillä voidaan usein hoitaa metsikkö monipuolisesti käyttäen kannalta tuvalleiksi (huomokuntoisia pystyputia poistamalla) ja kasvutien kannalta edistävää myös nuoremmissa puurojkoilla on kasuttu ja paremmat valokohdeuudet jättoa kasvuun tukevaisuuden valtapuiksi. Jatkuvan kasvutien menetelmällä eri ikäluokkien puusta kehittäessä puustoa hoidetaan pienipuitteiden muiden toimenpiteiden tarvaan useamminkin samalla kohteilla. Näin voidaan kehittää metsän rakennetta samalla ylläpidetään kuvokontaisia ominaispiirteitä kuten luontoarvoja (lahoppuun määrä) ja hallittu lisääminen, lito-oravan elinympäristöt ja kulkuyhteiset (jne.), maisemallisia ja puustollisia erityispiirteitä ja esimerkiksi kulttuuriarvoja (kasvuston ratvaaminen muhaisjäämäsuoilleita voi olla osa hotoitoimia).</p>	<p>Lahoppuun jätön ohjeistus on käyvä läpi työkohteilla ja täsmennetty tarvittaessa.</p>

<p>Pienpuuston hoidosta</p>	<p>Luonnoksessa on liitää tapauksia, joissa pienpuuston hoitoa ei yleensä ryhmitellä rävausta on esitetty sellaisille metsikkökuvioille, joiden - pienpuusto on liity selkeää hoitotarvetta tai sitä ei ole uskotavasti yksilöity - alupuusto on jo tällä hetkellä monipuolinen ja puulajikostumukseltaan sekä tiheydeltään sovelias ukkuluurettia sisältävin kaupunkimetsäin - lla ja kotitalojen kulleisuus sekä eräsiä tapauksissa suojaaminen tulevaisu kulukselta antaa perusteluita silyttää kuvioille mahdollisimman tiheä alupuusto - Etokokoin kuluksien hillijä sekä esteille ja rullalle ohjautaa) -loisakin tapauksissa pienpuuston käsittely on esitetty myös sellaisille kuvioille, joiden pienpuusto on puustotieteen numeraalisen tietojen perusteella kaupunkimetsäksi melko harvaa tai korkeintaan keskittähä. Oma lukunsa ovat useat lehtopohjaisille arvometsäkuviolle esitetty pienpuuston hoidot sekä rauvaukset, jotka ovat ainakin kuvoin lehtopuulle haitallisia.</p>	<p>Pienpuuston fotoja, rauvauksia, nuoren metsän kunnostamista tai taimikonharvennuksia tehtiään kohteilla, joissa aikavaksojen kehittämiseen vaati kasvutilan vapauttamista, näkymiä pitää avata maisema- tai turvallisuusystävällisesti tai alkavaksojen puulajisuhteita on hallittava esimerkiksi havupuitten tai jalopuiden hyväksi. Alkavaksojen käsittelyssä jätetään Metsien ja niittyjen hoidon toimintamallissa yleisissä työohjeissaakin ohjeistettuja tihkeitä ja käsittelemättömiä suojayhteyksiä ylläpitämään alkavaksojen suojaan muun muassa maanpohjan kulumista vastaan ja metsän eläöstölle.</p>	<p>Metsähoito-ohjeet on kommenttien myötä käyty vielä läpi ja toimenpiteiden rajauksia sekä voimakkuuksia on tarkennettu, mikäli se on ollut tarpeen.</p>
<p>Arvometsien hoitoluokasta</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksessa on nostettu turhan vähän metsikkökuvioita arvometsien hoitoluokkaan. Erityisesti aliedustetut jäivät puustoittoa luonnollisiksi, osin luonnollisen kaltaiset monipuoliset kangasmetsät sekä yhtiä kuvioita laajimmat luontokohteet. Kilosta ansaitsevat toki muun muassa erillään laaja-alaisempien purovarslehtokokonaisten (mm. Pappilampiuro lähilohoneen) huomiointi.</p>	<p>Suunnitelman 37:2 hehtaarin pinta-alasta noin 54 hehtaaria eli 14% on määritelty kunnossapitoluokkaan arvometsiksi ja noin 12 hehtaaria eli 3% arvometsiksi. Tällaisilla metsä- ja niittyalueilla on tunnistettu jokin erityinen esim. luonto-, kulttuuri- tai maisema-arvo, joka ohjaa alueen hoidon tavoitteita. Usella kohteilla joudutaan erilaisia arvoja soveltamaan kunnossapitoluokituksen kannalta samalle kuvioille, esim. ukkoluuri- ja virkistymetsissä on usein paljon luontoarvoja, mutta käytäste vaikuttaa kunnossapitoluokukseen ja alueen hoitoon niin että arvoilukkaa ei ole paras vaihtoehto kunnossapitoluokatuksi.</p>	<p>Kunnossapitoluokukset on suunnitelman viimeistelyvaiheessa tarkastettu.</p>
<p>Tehdyssä METSO-arvioinnista</p>	<p>Olemme mieltäneet liitteessä yksilöineet melko runsaasti sellaisia kuvioita, jotka luontoarvojen, sijainnin ja käytön puolesta soveltuisivat arvomme mukaan arvometsiksi. Kuvionostoissa korostuvat - Espoon Luonto-selvitykset kohteet (varsinkin maakunnallisesti arvokas Näkimetsän Luontoalue) - Keskuspuisto-Näkimetsän välisen ekologisen yhteyden arvokuvioit - luonnollisen kaltaiset tai vähintäänkin rakenteeltaan vahvasti luonnollisiksi kallo, - kangas- ja lehtometsät - lito-oravan ydin- ja elinalueet, jolla on myös muita luontoarvoja - pieneslin rajottuvat kuvot, jolla on myös muita luontoarvoja - yhtiä metsikkökuvioita laajemmalla arvokasta luontokohteet - puustonaikeistaan ja puulajisuhteeltaan harvinaiset metsikkökuvot</p>	<p>Suunnitelmaan on merkitty METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden pohjalta luokkien I ja II kriteerit täyttyvät luontokohteet. 154 kuvioille koko suunnitelma aineistoin 380 kuvioita. Suunnitella alue on pääasiassa taajamametsä, jossa pieniä (keskiokko kuvioilla 0,65 ha) metsäalueita on hoidettu kaupunkimetsinä intensiivisemmin ja peikkien kuvioitujen perusteella on hyvin hankala päteillä METSO-luokituksen soveltuvuutta valtaosalle taajama-alueiden kuvioita esim. luonnontalpauiden tai alueen sijainnin vaikuttaessa luokituksen merkittävät. Kuitenkin metsät ovat saaneet kehityä ns. taoustoimenpiteiden ulkopuolella hoitoimien keskittyessä maisemallisten ja luontoarvojen kehittämiseen. Lahpuustoisuuden ja puuston län voitu. taajamien keskellekin jäävien pienin metsikköihin osoittaa METSO-luokituksia.</p>	<p>METSO-luokukset on tarkastettu suunnitelmaa viimeistelyvaiheessa ja luokituksia on korjattu tarvittaessa.</p>
<p>Espoonjoen lähialueiden hoidosta</p>	<p>1) luokan II lehtomaisen ja luoreen ja tuoreen kauston rakennepiirteiltään monipuoliset metsiköt, joissa on - eri lahovalheissa olevia maapuita tai runsaasti kuolleita pystypuita - kookkaita yksittäisiä haapoja tai haaparyhmiä, tai - runsaasti lahovalkaisia lehtipuita, tai - jaloja lehtipuita 2) luokan II vortuneet ja uudistuskykyvät kuivaikon ja kuivan leikkaan metsiköt, joiden puusto on uudistunut luontaisesti ja on erikenteistä 3) luokan II pinta-alaltaan laajat ja vaihtelevat useita luonnollisen kaltaisia elinympäristöjä sisältävät kalliometsät, jyrkänme- ja luonkoaluet</p> <p>Urakomentaissa on yksilöity jokunen METSO-kriteerit nähdäksemme täyttyvä metsikkökuvio, mutta kysessä ovat vain yksittäiset esimerkitraupset, jotka konkretisoivat laajempaa ongelmaa.</p>	<p>Suunnitelmaan sirtyneet toimenpiteet ovat melko rajattuja ja pienialaisia. Kunnostamisen tavoitteena on parantaa ja ylläpitää vedenvirtausta ja vähentää tulvimista, parantaa joen luontoarvoja ja virkistykäntomahdollisuuksia tavoitteellisesti jatkuvalla hoidolla, jolla estetään uoman umpeenkasvua, ylläpidetään rittävää vedenvirtausta ja hoidetaan uoman ranta-alueita.</p>	<p>Espoonjoen varrella tehtävät hoitoimenpiteet on tarkastettu suunnitelmaa viimeistelyvaiheessa ja kunnossapitoluokkusta, toimenpiteiden rajauksia sekä voimakkuuksia ja lahoppuun jättöä on tarpeen vaarissa korjattu.</p>
<p>Niittykuivoiden hoidon ja lito-oravan suojelelun yhteensovittamisesta</p>	<p>Espoonjoen rajatuviiden kuivoiden osalta luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmissa tulisi uudestaan tarkastella tarkastelualueaan turhan yksipuolisen maisemahoitosuunnitelman 2020 hakkuu- ja hoitoeysten tarkoituksenmukaisuus. Etukin pöytätyöajajiston ja muun metsäluonnon osalta erityisen arvokkaiden nuorten pajuojen ja raitojen esitetty laaja-alaisimmat rauvaukset tulisi toimenpidetasolla miettiä ja tarkastella vielä uudestaan. Espoonjoen varrella on myös useita kuvioita, jolle hyvin soveltuu (kunhan sijoittaminen mietitään harkitusti) yksittäisten ongelmapuiden kaadosta peräisin oleva lahoppuuta. Hotoiluokkien osalta on syytä vakavasti miettiä myös sitä kannattako vahvasti puustoisia ranta- lehtokuvioita osoittaa arvontyöni hoitoluokkaan.</p>	<p>Luontoarvien kehittävät kulkuyhteydet pyritään ottamaan käyämön toimenpiteissä huomioon. Niittyalueiden läpi kulkee usein kehittäviä yhteyksiä, sillä avoimien alueiden läpi on merkity usein niitä reunoistavia metsäisiä alueita yhdistävä kehittäviä lito-oravayhteyksiä. Tällöin niittynä hoidettavalle alueella jätetään niitto-/mauruskou-toimissa mahdollista olevaa puustoa.</p>	<p>Niittykuivot, jolla lito-oravayhteyksiä, käyty suunnitelman viimeistelyvaiheessa läpi ja kirjattu hoito-ohjeisiin taave myös nuoren puuston säilyttämiseen tähän soveltuvilla kohteilla.</p>
<p>Vieraslajitorjunta</p>	<p>Suunnitelmaluonnoksen ansioihin kuuluu se, että vieraslajitorjunta on asiallisesti viety osaksi kuvioaston toimintapie-estisyksiä.</p>	<p>Vieraslajihavainnot pyritään kirjamaan suoraan luonnontokuvioiden tietoihin. Vieraslajeja poistetaan muiden alueella tehtävien suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden alana. Vieraslajien laajempaa poistoa, vieraslajitalkoita ja muita vieraslajihin liittyvää toimintaa koordinoitään laajemmin kaupungin vieraslajikoordinaattorin toimesta.</p>	<p>Espoon kaupungin vieraslajijulkaukeen voitte tutustua osoitteessa https://www.espo.fi/fi/luonto-ja-luonto-tietoa-luomosta/vieraslajit</p>

	<p>Kuvio 85: Arvometäksi osoitettu Espoon rantaohjelma, jolle on toimenpiteeksi esitetty Espoon maaseinänhoitosuunnitelmaan 2020 tukevien jokien kaatuneiden puiden poistamista sekä pienpuuston käsittelyä pajukko poistamisella. Toimenpiteet lähinnä helkettävät kuvion luontoarvoja, joten niiden järjestyksen kannattaisi vielä miettiä. Veteen kaatuneet puut ovat pysyvä hiiharasto.</p>	<p>Espoon maaseinänhoitosuunnitelma on osa laajempaa Espoon kumostamisen hanketta ja sen perusteella tähän suunnitelmaan sijoitettavat toimenpiteet ovat osa Espoon kumostamiseksi 2017 laadittua yleissuunnitelmaa ja sen tavoitteena on määrätillä Espoon alueen tehtävät toimenpiteet jolla parannetaan ja viljeldetään uoman vedenjohtokykyä, parannetaan joen luontoarvoja ja virkistyskäytön mahdollisuuksia. Pajukko poistetaan rajatulta alueelta.</p>
	<p>Kuvio 86: Kuvio on myös osa maakunnallisesti tärkeää metsäkologista yhteyttä (Keskipuisto-Näkinnetsä-Nuokio), mikä on syvä lähtökohta eräajajärjestelmän, yhteyden metsäluontoarvojen takia oli suotavaa pyrkiä ainakin jonkin verran lisäämään kuvion nykyistä puustoa (varsinkin hirsosa).</p>	<p>Ei muutoksia, olemassa oleva alueelle kehittyneet puusto säilytetään avoimien alueiden nittoissa/murskauksissa.</p>
	<p>Kuvio 90: Vaino linnonkaan kaatunut kuvio. Kuvio on syvä nostaa arvometseen hoitokulkaan. Perustena METSO- ja arvometseen sekä sijainti keskellä ekologisesti yhteyttä (Keskipuisto-Näkinnetsä).</p>	<p>Alueen kumossapitoluokkaa muutettu uukoilu- ja virkistysmetsäksi alueen sijainnin ja käytön vaatiman hoitotason perusteella. Aluetta hoidetaan siten etteivät luontoarvot heikkene. Lahoupuu jätö ohjeistettu.</p>
	<p>Kuvio 91: Näkinnetsän maakunnallisesti arvokkaan Luonto-kokonaisuuden kuuluva kuvio. Vainojen ylläpitämisen alle luontaisesti kehittyneet nuori sekapuusto kannattaa tällä sijainnilla jättää luontaiseen kehitykseen. Eistämme ehdotusta ensiharvennuksesta luopumista.</p>	<p>Ei muutoksia, kasvun vapauttamiseksi tenävä harvennus on metsärankenteen kehittämisen vuoksi ajankohtainen.</p>
	<p>Kuvio 92: Kuvio sijaitsee ainoalla säilyneellä ekologisesti yhteydellä Espoon Keskipuiston ja Näkinnetsän välissä, yhdellä yhteyden seikasta "pulkonkailu" osuudesta. Kuvion sijainnin takia alioja turvallisuusongelmia aiheuttavien luonkuntoisten reunojen poiminta on perusteltua, mutta toimenpiteet on syytä rajoittaa vain valittamattomien ja ohjeistaa myös lahoupuu jätteen. Eistetty 20 % poimintahakkuu on syytä muuttaa yksittäisten puiden hakkuuksi.</p>	<p>Alueen sijainti ja puuston kunto antaa aihetta alueen käsittelyyn 20% mallisella voimakkuudella. Toimenpiteessä jätetään valtaosa puustosta viljeldämään ekologisesti yhteyttä ja metsän rakenne kehittyä tulevaisuudessa kasvutalteen vapautuessa. Lahoupuu jätö ohjeistettu.</p>
	<p>Kuvio 93: Maakunnallisesti tärkeällä ekologisesti yhteydellä (Keskipuisto-Näkinnetsä-Nuokio) sijaitseva METSO- ja arvometseen omaava kuvio. Eistämme kuviota arvometseksi. Ehdotettu poimintahakkuu on syytä rajoittaa vain virkistyskäyttöä aldootti vaarallisiin puihin, jolloin eistetty 20 % poimintahakkuu sijasta kysy on lähdeksenne yksittäisten puiden hakkuusta.</p>	<p>Toimenpiteet on hyvin mietitty ja ohjeistettu, ei muutoksia. Alueen kumossapitoluokkaa muutettu uukoilu- ja virkistysmetsäksi alueen sijainnin ja käytön vaatiman hoitotason perusteella. Aluetta hoidetaan siten etteivät luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 94: Näkinnetsän maakunnallisesti arvokkaan Luonto-kokonaisuuden kuuluva kuvio. Koko kuviolle esitetty pienpuuston käsittely on syytä rajoittaa vain läheisen pellonreunaan sekä kuvion eteläosaan.</p>	<p>Toimenpiteet kapella ja vilkaassa virkistys- ja uikuluuytyössä olevalla kuviolle ovat hyvin mietittyä ja ohjeistettu, ei muutoksia. Alueen kumossapitoluokkaa muutettu uukoilu- ja virkistysmetsäksi alueen sijainnin ja käytön vaatiman hoitotason perusteella. Aluetta hoidetaan siten etteivät luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 95: Näkinnetsän maakunnallisesti arvokkaan Luonto-kokonaisuuden kuuluva kuvio. Koko kuviolle esitetty pienpuuston käsittely on syytä rajoittaa vain läheisen pellonreunaan sekä kuvion eteläosaan.</p>	<p>Toimenpiteet on hyvin mietitty ja ohjeistettu, ei muutoksia.</p>
<p>Osa alue: Espoon keskus</p>	<p>Kuvio 105: Kirkkojärvi-Glomsin Luonto-kohteeseen kuuluva Espoon rantaa alue. Kuvioedotet puuttavat suunnitelma. Kuviolle on esitetty Espoon maaseinänhoitosuunnitelma 2020 periytyvä pajukon rakausta. Pajut ovat tärkeitä monille pölytäjille ja ne kuuluvat jokiuuen maiseen. Eistämme pajukon rakaamista luopumista.</p>	<p>Espoon maaseinänhoitosuunnitelma on osa laajempaa Espoon kumostamisen hanketta ja sen perusteella tähän suunnitelmaan sijoitettavat toimenpiteet ovat osa Espoon kumostamiseksi 2017 laadittua yleissuunnitelmaa ja sen tavoitteena on määrätillä Espoon alueen tehtävät toimenpiteet jolla parannetaan ja viljeldetään uoman vedenjohtokykyä, parannetaan joen luontoarvoja ja virkistyskäytön mahdollisuuksia. Pajukko poistetaan rajatulta alueelta.</p>
	<p>Kuvio 107: Kirkkojärvi-Glomsin Luonto-kohteeseen kuuluva Espoon rantsapuoiston rantaalue. Metsä ja arvometseen omat kuvio on esitetty arvometseksi. Kuviolle on esitetty Espoon maaseinänhoitosuunnitelma 2020 periytyvä pajukon rakausta. Pajut ovat tärkeitä monille pölytäjille ja ne kuuluvat jokiuuen maiseen. Eistämme pajukon rakaamista luopumista.</p>	<p>Espoon maaseinänhoitosuunnitelma on osa laajempaa Espoon kumostamisen hanketta ja sen perusteella tähän suunnitelmaan sijoitettavat toimenpiteet ovat osa Espoon kumostamiseksi 2017 laadittua yleissuunnitelmaa ja sen tavoitteena on määrätillä Espoon alueen tehtävät toimenpiteet jolla parannetaan ja viljeldetään uoman vedenjohtokykyä, parannetaan joen luontoarvoja ja virkistyskäytön mahdollisuuksia. Pajukko poistetaan rajatulta alueelta.</p>
	<p>Kuvio 108: Kirkkojärvi-Glomsin Luonto-kohteeseen kuuluva Kirkkojärven luhta-alueen eteläosa. Lajaa kuvio (5,1 ha) sisältää luonteellain erilaisia osa-alueita (myös vahvasti metsätyyppiä metsä- ja pensasluhtia). Koko alue on osoitettu arvometseksi. Kuvioedotet puuttavat puustotiedot.</p>	<p>Ennen peltoaan nykyinen tulvavalkuttainen alue on kumossapitoluokkeltaan arvometseksi tulvavalkuttaisen erityisympäristön vuoksi. Alueelle on kasvanut yksittäisiä tai ryhmittäisiä lehtipuustoja. Alue on edelleen valtaosin enemmän avoimen alueen kaltainen, olemassa oleva puusto on kuvattu lisätietotekstissä.</p>
	<p>Kuvio 109: Kirkkojärvi-Glomsin Luonto-kohteeseen kuuluva Espoon rantametsä, joka on osoitettu arvometseksi. Kuviolle on esitetty toimenpiteitä Espoon maaseinänhoitosuunnitelma 2020 periytyvä yksittäisten luonkuntoisten puiden poistoa sekä pajukon rakausta. Eistämme, että poistettavat puut jätetään oisain lahoppuiksi ja että pajukon rakausta viivytetään.</p>	<p>Alueen kasvu on keskitetty alueen tulvavalkuttisille reunoille, valtaosa kuviosta avointa aluetta.</p>
	<p>Kuvio 110: Kirkkojärvi-Glomsin Luonto-kohteeseen kuuluva Espoon rantametsä, joka on osoitettu arvometseksi. Kuvion puustotiedot puuttavat. Ilmakuvan ja kuvauksen perusteella kohde on niltyin sijasta ennemminkin metsäinen. Pitäisikö hoitokuluan olla arvometseksi?</p>	<p>Alueen kasvu on keskitetty alueen tulvavalkuttisille reunoille, valtaosa kuviosta avointa aluetta.</p>
	<p>Kuvio 112: Puustotiedot puuttavat kuvioidoista. Esitety arvometseksi sijasta luonteellain kyseessä on ennemminkin arvometseen hoitokuluan kuuluva metsäluhta.</p>	<p>Kumossapitoluokkaa muutettu arvometseksi, kannusillan perinneympäristö ja Luoto-kohte</p>
	<p>Kuvio 129: Kuvio on osa Kannusillan arvokasta Luonto-kohteita. Eistämme kuviota arvometseksi. Esitetty pihajalan rakaaminen tien läheisyydeltä perusteltavissa.</p>	<p>Kumossapitoluokkaa muutettu arvometseksi, kannusillan perinneympäristö ja Luoto-kohte</p>
	<p>Kuvio 130: Monipuolinen jalopuunetsikkö, joka on samalla osa Kannusillan arvokasta Luonto-kohteita. Eistämme kuviota arvometseksi.</p>	<p>Puustotiedot tarkastettava ennen toimenpiteitä kasvukaudella.</p>
	<p>Kuvio 136: Kuvio on osa Kannusillan arvokasta Luonto-kohteita. Puuston kuvioidot puuttavat suunnitelma. Perinnehoitopölyarvojen takia esitetty pihajala-haapavakon rakausta sekä niltto ovat toimenpiteitä puustetta.</p>	<p>Puustotiedot olivat jälneet kuvioluettelon tulostuksessa luostumatta.</p>
	<p>Kuvio 140: Kuvio on osa Kannusillan arvokasta Luonto-kohteita. Tämän ja monipuolisen puuston takia esitäme kuviota arvometseksi.</p>	<p>Puustotiedot tarkastettava kasvukaudella.</p>
	<p>Kuvio 142: Puustotiedot puuttavat kuvioidoista.</p>	<p>Puustotiedot olivat jälneet kuvioluettelon tulostuksessa luostumatta.</p>
	<p>Kuvio 143: Puustotiedot puuttavat kuvioidoista (syvä lisä). Kuvio on nykyisellään metsäinen osa Kannusillan Luonto-alueita ja voi olla, että paremmin sen luonneta luomioisi arvometseksi hoitokuluan. Rajattu niittyosien hoito kuvion sisällä perusteltua.</p>	<p>Puustotiedot tarkastettava kasvukaudella.</p>
	<p>Kuvio 145: Jalopuunetsäinä kehitettävä Kannusillan metsikkökuvio on syytä nostaa arvometseksi.</p>	<p>Lahoupuu jätö ohjeistettu.</p>
	<p>Kuvio 146: METSO- ja lino-arvo-arvojen takia esitäme tää monipuolista sekametsäkuviota arvometseksi. Reunojen huonokuntoisten puiden poiminta kannattaa tyhyä vain altojen ongelmien poimintaan (kuviolle esitetty kovin voimakasta eli 20 % poimintavoimakkuutta).</p>	<p>Metsikköä hoidetaan sen sijainnin, käyttöasteen ja hoitotarpeen vuoksi tavoitteellisesti lähimetsänä. siten etteivät alueen luontoarvot heikkene. Alueen sijainti ja puuston kunto antaa aihetta alueen käsittelyyn 20% mallisella voimakkuudella.</p>
	<p>Kuvio 159: Jokiuuen kaadettava puu syytä ohjeistaa jätettäväksi lahoppuiksi.</p>	<p>Lahoupuu jätö ohjeistettu</p>

	<p>Kuvio 275: Turhan voimakas poimintahaku kuviolle, josta osa on todettu liito-oravan käyttämäksi. Kuvion puustorakenteella mahdollisuus laajempaan liito-oravojen on sen verran todennäköistä (erityisesti huomioiden vanhempien metsien rajallinen määrä lähialueella), että esitetty rennempi poimintahaku (20 %) kannattaisi rajata vain aidosti huonokuntoisten puiden alkeistaan. Mahdolliset kolopuut ja risusäpäät on syytä selvittää ennen toimenpiteitä.</p>	<p>Thein metsikön hoito on hyvin ohjaisuttu ja mitoitettu ja kuvion eteläosan liito-oravan ydinalue on huomioitu työohjeissa. Ei muutoksia.</p>
	<p>Kuvio 277: Huonokuntoisten puiden poiminta valtaosalla kuviosta on kuvion sijainnin ja reittien takia perusteltua. Esitetty 20 % poimintavoimien vaikutus kuitenkin turhan raskasta eli suositeltavaa on eader reunojen ongelmapiiden eikä prosenttiluvun enollia. Huonokuntoisten ehtipuiden kaadossa on syytä huomioida mahdolliset kolopuut (maapukuviolla liito-oravan ydinalueita).</p>	<p>Ei muutoksia, 20% maksimipöystä on hyvä mitoitus toimenpiteille alueella, jonka sijainti, käyttöaste ja puuston kunto vaatii kerralla tehokasta metsän yleiskuntoa parantavaa hoitoa. Liito-oravan huomiointi lisäty työohjeisiin.</p>
	<p>Kuvio 278: Monipuolinen sekametsäkuvio, jolla on merkitystä METSO- ja liito-oravametsänä. Estämme kuviota arvometsäksi. Reuna-alueiden huonokuntoisten yksittäispuiden kaato on perusteltua, mutta kuvion keskiosa on sen verran etällä reunoista, että jonkin verran huonokuntoista pystyypuuta sekä kuolleita puita sinne voi jäädä.</p>	<p>Ei muutoksia, alueen sijainnin ja käytön vuoksi aluetta hoidetaan tavoitteellisesti lähimetsänä siten etteivät luontoarvot heikkene. Lahopuun jätto ohjaisuttu toimenpiteissä hyvin.</p>
	<p>Kuvio 281: Hyvä, että tämän arvometsä-hoitoluokan lehtokuvion pienpuuston käsittely on ohjeissa rajattu vain jalavien ja tammen täsmähoitoksi.</p>	<p>Lahopuun jätto ohjaisuttu Toimenpiteen voimakkuutta laskettu 10%.</p>
	<p>Kuvio 282: Reittien ja toimenpiteiden takia limeinen hakuuhoide tulevalta suunnitelmakaudella. Esitetty koko kuvion kattava poimintahaku 20 % voymillalla vaikuttaa turhan rajattu toimenpiteeltä, mikäli tarkoituksena on vain huonokuntoisten puiden poistaminen. Oletettavasti paljon vähäisempi määrä riittäisi asiallisten turvallisuustarpeiden hoitoon.</p>	<p>Ei muutoksia, toimenpide on hyvin ohjaisuttu ja rajattu.</p>
	<p>Kuvio 298: Esitetty pienpuuston ryhmittäinen rivaus tarkoittaa käytännössä tämän arvometsien hoitoluokkaan esitetyin puujalustailtaan ja puustorakenteellaan monipuolisen lehtokuvion luontoarvojen heikentämistä. Estämme toimenpiteistä luopumista tai sen rajaamista korkeintaan kuvion kaakkoisreunaan (mikäli alueella merkittävästi kaurisliennettä, joka edellyttää ruunaankäymien arvautusta).</p>	<p>Alueen kumossapitoiluokka muutettu ulkoilu- ja virkistymetsäksi alueen sijainnin ja käytön vaatiman hoitotason perusteella. Aluetta hoidetaan siten etteivät luontoarvot heikkene. Pienpuuston hoito on hyvin rajattu ja ohjaisuttu.</p>
	<p>Kuvio 304: Monipuolinen METSO-arvoja omaava metsikkö soveltuisi hyvin arvometsien hoitoluokkaan. Esitetty reunojen huonokuntoisten yksittäisten puiden hakkuu on perusteltua. Hyvä, että lahopuun jätto on asiallisesti ohjaisuttu. Kuvion pienpuuston monipuolisuus on melko hyvällä tolalla ja tiheydän pelkäämistä hyve kuluksen hillinnän kannalta. Estämmekin ensisijaisesti luovuttava valtaosalla kuviota esitetyistä pienpuuston hoidosta. Toinen nykyisyyttä parempi vaihtoehto on sen rajaminen vain nuorten pähkinäpuun täsmähoitoksi.</p>	<p>Alueen kumossapitoiluokka muutettu ulkoilu- ja virkistymetsäksi alueen sijainnin ja käytön vaatiman hoitotason perusteella. Aluetta hoidetaan siten etteivät luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 310: METSO- ja liito-orava-avojen takia estämme kuviota arvometsäksi, sijaintiaan ei tätä kyseenalaista.</p>	<p>Alueen kumossapitoiluokka muutettu ulkoilu- ja virkistymetsäksi alueen sijainnin ja käytön vaatiman hoitotason perusteella. Aluetta hoidetaan siten etteivät luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 313: Lahopuun jätto kannattaa lisätä ohjeistukseen (jokunen järeämpiin kaadettavan kokoin voisi sahaa tekopölkkeiksi).</p>	<p>Lahopuun jätto ohjaisuttu.</p>
	<p>Kuvio 314: Esitetty harvennushaku kannattaa rajata pelkäämistä määmmiköosaan.</p>	<p>Ei muutoksia, määmmikköä harvennetaan läpi alueen.</p>
	<p>Kuvio 316: Merkittävää METSO-arvoja omaavaa metsikköä on syytä nostaa arvometsien hoitoluokkaan.</p>	<p>Ei muutoksia, aluetta hoidetaan tavoitteellisesti suojametsänä, siten etteivät luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 317: Luontoarvoiltaan merkittävä kuvio, johon liittyy valittavaan paljon reuna-alueita. Esitetty reunojen huonokuntoisten poimintahaku on selvästi toimenpiteen perusteltu. Varsinaisten metsäpölköjen ympäristöjen osalta on syytä hyväksyä myös huonokuntoisten ja kuolleiden pystyppuiden olemassaolo (konkolot toki alas).</p>	<p>Ei muutoksia.</p>
	<p>Kuvio 318: Espoon Keskipuiston Luonto-hoitueeseen kuuluva kuvio, joka on METSO-arvoja omaavaa lahopuusta sekametsää. Estämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Ei muutoksia, aluetta hoidetaan sen sijainnin ja käytönsäteen vuoksi tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 328: METSO-arvoja omaava lahopuustonien sekametsäkuvio Espoon Keskipuiston reuna-alueella. Estämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Ei muutoksia, aluetta hoidetaan sen asuinalueeseen rajautuvan sijainnin ja käytönsäteen vuoksi tavoitteellisesti lähimetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 329: Keskipuiston reunametsäkuvio, joka lärsii jo jonkin verran kulttuurista. Esitetty aluspuuston käsittely kannattaa rajoittaa pelkäämistä ohjeistuksen nuorten maityöjen kasvuolojen turvaamiseen rajatulla täsmärahakuvalla kyseisten maityöjen ympäristö.</p>	<p>Ei muutoksia, pienpuuston hoito ohjaisuttu ja rajattu hyvin.</p>
	<p>Kuvio 330: Monipuolinen kuuden puulajin sekametsäkuvio, joka on kehittyneellä maatalousmaalla. Kuvio kytkeytyy Espoon keskipuiston ydinosaan eli on syytä nähä sen osana. Esitetty suunnitelmaluonnoksessa arvometsäksi. Ehdotettu tiempinen haapa- ja kouruhyvien ensiarvoisuus on kuvion hyvin suuntaan kehityville luontoarvoille selvästi haitaksi eikä sille ole muutenkaan riittäviä perusteita. Estämme toimenpiteistä luopumista.</p>	<p>Toimenpide muutettu yksittäisten puiden poistoksi alueen tehjän ja asuintontteihin rajatulta reunoilta. Lahopuun jätto ohjaisuttu.</p>
	<p>Kuvio 336.1: Kuviota ei löydetty kartta-aineistoista. Kuvioetotujen perusteella limeisen arvokas sekametsäkuvio (2,2 ha), johon liittyy tontti- ja tieraunojen takia perusteltua syytä poimia huonokuntoisia ongelmapuuta. Kuvion monipuolisen puustorakenteen takia poiminnat on syytä rajata näihin ja jättää varsinaisten metsäpölköjen ympäristöt luomaisempan kehitykseen. Kuvausten perusteella kuvio soveltuisi hyvin arvometsäksi.</p>	<p>Kuvio oli jäänyt pois teemakartta-aineiston rajauksesta. Ei muutoksia toimenpiteisiin, aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä, alueen käytönsäteen odotetaan kasvavan tulevaisuudessa (läheiset kaavahankkeet) ja kevyt poimintahaku parantaa metsän yleiskuntoa luontoarvoja heikentämättä.</p>
	<p>Kuvio 340: Espoon Keskipuiston reunamella sijaitseva lahopuustonien, METSO-kriteerit täyttävä kalliometsä. Estämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 349: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen takia estämme kuviota arvometsäksi. Esitetty reunojen yksittäisten puiden hakkuu on perustettu ja hyvin ohjaisuttu.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene. Kumossapitoiluokka muutettu arvometsäksi suunnittelualaueella vähäisten soiden vuoksi.</p>
	<p>Kuvio 351: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita Tämä vesialueudella luonnontilaisen kaltainen räme on syytä nostaa arvometsien hoitoluokkaan.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 352: METSO, liito-orava, pienvesi- ja sijaintiarvojen takia estämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 356: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen takia estämme kuviota arvometsien hoitoluokkaan.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 357: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen takia estämme kuviota arvometsien hoitoluokkaan.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 358: METSO, liito-orava- ja pienvesiarvojen takia estämme kuviota arvometsäksi. Liittyä lisäksi suoraan Näkimetsän maakunnallisesti arvokasaan Luonto-alueeseen.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 359: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO, liito-orava, pienvesi- ja sijaintiarvojen takia estämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 362: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen takia estämme kuviota arvometsien hoitoluokkaan. Esitetty reitivarusten huonokuntoisten puiden kaato lahopuuta jätteen on perusteltu, toimenpiteen nimike on kuitenkin syytä muuttaa poimintahakuusta yksittäisten puiden hakkuuksi.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene. Työläji muuettu yksittäisten puiden hakkuuksi.</p>
	<p>Kuvio 365: Esitämmme kuviota METSO-arvojen pohjalta arvometsäksi. Kosteiden arvosa lisa sen suora liittymisen Näkimetsän maakunnallisesti arvokasaan Luonto-alueeseen. Esitetty yksittäisten puiden hakkuu on perusteltu, kondennnettu ja ohjaisuttu asiallisesti.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 366: Luonnontilaisen kaltainen kalliometsäkuvio, joka sisältyi ainakin osin maakunnallisesti arvokasaan Näkimetsän Luonto-alueeseen. Sijainti- ja METSO-arvojen takia estämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
	<p>Kuvio 369: Kuvio on osa Näkimetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Estämme kuviota METSO-, liito-orava ja sijaintiarvojen pohjalta arvometsäksi. Esitetty yksittäisten puiden hakkuu on kohdennettu ja ohjaisuttu asiallisesti.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ulkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>

<p>Kuvio 374: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Puustorakenteitaan luonnontilaisen kaltaisen, kalliomatsa ja kumpaja kangasmetsä (myös kuivia kangaita ja karukokkankaita) sisältävä metsikkö täyttää METSO II luokan kengas- ja kalliometsien kriteerit (mahdolliset karukokkankaat myös luokan I kriteerit), vaikka arvoja ei suunnitelmissa olekaan tunnistettu. Esitämme kuviota METSO- ja sijaintiarvojen perusteella arvometsien hoitoluokkaan.</p>	<p>Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 375: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota METSO- korpji ja sijaintiarvojen perusteella arvometsäksi. Esitetty yksittäisten puiden hakkuu on kohdennettu ja ohjeistettu asiallisesti.</p>	<p>Kunnossapitoluokka muutettu arvometsäksi suunnittelialueella väliaikaisen soiden vuoksi.</p>
<p>Kuvio 376: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota METSO-, Iito-orava- ja sijaintiarvojen pohjalta arvometsäksi</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 377: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota METSO-, Iito-orava ja sijaintiarvojen pohjalta arvometsäksi. Esitetty yksittäisten puiden hakkuu on kohdennettu ja ohjeistettu asiallisesti.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 378: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti- ja METSO-arvojen perusteella. Esitetty yksittäisten puiden hakkuu on kohdennettu ja ohjeistettu asiallisesti.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 383: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota METSO-, Iito-orava-, pennevi- ja sijaintiarvojen pohjalta arvometsäksi. Esitetty yksittäisten puiden hakkuu on kohdennettu ja ohjeistettu asiallisesti; muuta se kamattaa kordinaa selvemminkin vain uudelleenkin kamaria ongelmallisissa puuissa. Pienempien metsäpöykien osalta syytä lähinnä kaataa alas mahdollisesti pöyköjen kamaria ongelmalliset komelepuut.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 384: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Kuvion luontoarvoja ei ole suunnitelmissa riittävästi tunnistettu (kuoviola n.m. korpusuurtu). Kuvioitoidista puuttuu tämän kuvion osalta myös puustotietoja. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti-, Iito-orava- ja METSO-arvojen perusteella.</p>	<p>Alueen puusto- ja luontoarvot tarkastettava maastossa, merkitty viela kasvukaudeilla maastossa. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot toimenpiteeksi kuviolle maastotarkastus vuodelle 2022 heikkene.</p>
<p>Kuvio 388: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti- ja METSO-arvojen perusteella.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 389: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti- ja METSO-arvojen perusteella.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 390: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Kuvion puustotiedot puuttuvat suunnitelma-alueen osalta. Esitetty harvennushakkuu on kuitenkin perusteltavissa, mikäli se esitettyä tavalla rajataan vain kuvion istutuskasvuko-osaan.</p>	<p>Puustotiedot olivat jääneet kuvioitettujen tulostuksessa tulostumatta.</p>
<p>Kuvio 394: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti- ja METSO-arvojen perusteella.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 395: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti- ja METSO-arvojen perusteella.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 398: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen pohjalta esitämme kuviota arvometsäksi.</p>	<p>Ei muutoksia. Aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 399: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen pohjalta esitämme kuviota arvometsäksi. Esitetty tonntien ja ukkoilueitten kamaria ongelmallisten puiden kaato on perusteltu. Ainakin vielä 2021 kuvion määräytynä puusto oli sen verran hyväkuntoista, että esitetyn 10 % pöimintähakkuun sijasta olisempi luonnoltaista toimenpiteitä olisi yksittäisten puiden poiminta. Jokunen poistettava vanhempi ja järeämpi kovu soveltuisi kuviolle hyvin tekopätkäksi.</p>	<p>Toimenpide muutettu yksittäisten puiden hakkuuksi, lhopuun jättä ohjeistettu. E m muutoksia lumossa pitoluokituksen, aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä.</p>
<p>Kuvio 400: Esitettyle reunojen poimintahakuille on perusteltu, mutta laajemman pienpuuston käsitteilyn perusteita ei ole avattu (kuviotoidista myös puuttuvat tiedot pienpuuston määrästä ja puulajivaikokomasta). Toimenpide kamattaa esitettyä selkeämmin rajata vain reuna-avohyökkäisiin.</p>	<p>Puustotiedot olivat jääneet kuvioitettujen tulostuksessa alkavosken osalta tulostumatta. Ei muutoksia.</p>
<p>Kuvio 401: Esitettyä ohjeistuksella toteuttamiskelpoinen ehdotus kuviolle, jonka eteläpuolisko on syytä jatkosakin kehittää mahdollisimman luonnontilaisa.</p>	<p>Puustotiedot tarkastettu suunnitelmaa viimeistellessä.</p>
<p>Kuvio 403: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Liittyv pohjoisessa kauliahden arvokaskeine reunaan. Puustotoidissa on jotkin viikaa eli kuviolle kasvaa muutakin kuin 140-vuotiaa mäntyä. METSO- ja sijaintiarvojen pohjalta esitämme kuviota arvometsäksi. Esitetty reitin varren huonokuntoisten puiden kaato maalahopuiksi on ehdotuksena kaikin puolin toteuttamiskelpoinen.</p>	<p>Puustotiedot tarkastettu suunnitelmaa viimeistellessä.</p>
<p>Kuvio 404: Hyvä eri-ikäisrakenteinen metsikkö, joka on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. Täyttää nykyisellään hyvän METSO III luokan metsän kriteerit. Sijaintiarvojen sekä hyvän kehityspotentiaalinsa takia esitämme kuviota arvometsäksi. Esitetty reitin varren huonokuntoisten puiden kaato maalahopuiksi on toimenpiteenä perusteltu ja hyvin ohjeistettu.</p>	<p>Ei muutoksia, aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä, siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 405: Kuvio on osa Näkinmetsän maakunnallisesti arvokasta Luonto-alueita. METSO- ja sijaintiarvojen pohjalta esitämme kuviota arvometsäksi. Esitetty reitin varren huonokuntoisten puiden kaato maalahopuiksi on ehdotuksena kaikin puolin toteuttamiskelpoinen. Esitetty tonntien ja reittien lähialueen huonokuntoisten puiden kaato lhopuuta jättäen on perusteltu.</p>	<p>Ei muutoksia, aluetta hoidetaan tavoitteellisesti ukkoilu- ja virkistymetsänä, siten etteivät alueen luontoarvot heikkene.</p>
<p>Kuvio 406: Kuvion puustotoidissa ja puuston kuvauksissa on limeisiä puutteita ja ristiriitaisuuksia. Esitetty pienpuuston käsitteily kamattaa rajata vain esteisreunaan sekä tonntien reunoille.</p>	<p>Ei muutoksia, toimenpide rajattu hyvin.</p>
<p>Kuvio 407.1: Kuvio vaikuttaa puuttuvan kuvioitusta ja lisäksi sen kuviotoidissa on puutteita (numeraaliset tiedot puuttuvat). Kuviotoidien lisä tiedot kohdan kuvauksen perusteella istutuskoostuuden esitettyä harvennuksesta ei korjune olemaista luontotilasta.</p>	<p>Puustotiedot olivat jääneet kuvioitettujen tulostuksessa tulostumatta ja kuvio oli jäänyt kommentoidintimeriälin teemakarttojen rajaukseen.</p>
<p>Kuvio 410: Näkinmetsän maakunnallisesti arvokas Luonto-alueeseen luonto-alueeseen suoraan liittyvä puustolaan luonnontilaisen kaltaisen kalliometsäkuvio (METSO II, arvoa ei todettu suunnitelmissa). Kuvioitoidista puuttuvat numeraaliset tiedot. Esitämme kuviota arvometsäksi sijainti- ja METSO-arvojen perusteella.</p>	<p>Puustotiedot tarkastettu suunnitelmaa viimeistellessä.</p>
<p>Kuvio 411: Kuvioitoidista puuttuvat tiedot aluuston puulajista ja määrästä. Mikäli pienpuusto ei ole polkeuksellisen tilaa ja koostumukseltaan erityisen ysyispuulinen, niin toimenpiteestä kamattaa lupota tai rajata se pelkäänsä tien ja tonnin reunaan.</p>	<p>Puustotiedot olivat jääneet kuvioitettujen tulostuksessa tulostumatta. Ei muutoksia, toimenpide rajattu hyvin.</p>
<p>Kuvio 414: Tämän suojatun tärkeitä kuvion puustorakenteen on jo tällä hetkellä hyvä (ja alkavoskuusten takia suojatun) luonnontilaisuuden osalta kehittyvä). Esitetty poimintahakkuu (20 % volyymilla tosiaasiassa kevyt harvennushakkuu) on turha ei esitämme toimenpiteistä luopumista.</p>	<p>Ei muutoksia, aluetta kehitetään tavoitteellisesti suojatun metsän ja puustoa hoidetaan matillisella voimakkuudella kasvutien vapauttamiseksi eri-ikäisten puustokerrosten kehittämiseksi.</p>
<p>Kuvio 418: Puustolaan monipuolisesti sekametsäkuviolle esitetty avuntonittien reunojen poimintahakkuu (20 %) tähtää selvästi muuhunkin kuin huonokuntoisten reunapuiden kaatoon. Esitämme toimenpiteen mallitilastamista (20 % >>10 %) sekä selkeämpää rajottamista huonokuntoisiin reunapuuhin.</p>	<p>Kuvion kapean muodon vuoksi käsiteltävä reuna-alueella on paljon ja 20% maksimivoimakkuus ei ole liikaa. Ei muutoksia.</p>
<p>Kuvio 427: Monipuolisella sekametsäkuviolle on perustettu huonokuntoisten puiden kaatoon teiden lähialueelta, mutta toiminnan esitetty volyymi (20 %) lienee turhan raju tarpeeseen nähden?</p>	<p>Kuvion kapean muodon vuoksi käsiteltävä reuna-alueella on paljon ja 20% maksimivoimakkuus ei ole liikaa. Ei muutoksia.</p>
<p>Kuvio 431: Jokunen kaadettava järeämpi kovu kannattaisi tällä kuviolle ohjeistaa sahattavaksi turvallisiksi tekopätkiksi.</p>	<p>Lahpuun jäten ohjeistusta tarkennettu.</p>

<p>2. Hotosuunnitelma</p>	<p>Näkämetsän alue on asiallisesti hoidettu, parvivaistua leivänpääpää ukkollureittit täytyy hyvin sekä paikalliset että alueen läpi liikkumisen tarpeet. Muuten metsää tulee jatkossakin hoitaa luonnonsuojelualueiden tapaan. kaatuneita tai kaatumisuhan muodostavaa puita kaadetaan ja poistetaan ukkollureitiltä.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Esponjoen kunnostamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2017 ja sitä täydentäminen on vuonna 2020 valmistunut Espoonjoen maisemahoitosuunnitelma, jonka pohjalta tähän luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmaan on kerätty joen rannan hoitotoimia.</p>
<p>Kaukialaiden alueella sijaitsevat suunnitelmissa mainitut kohteet</p> <p>539 Espoonjoen ranta-alue Kaukialaidenyhdystä itään – säilytettävä rannat luonnontilaisina. Lashyistä itään joen etelärannan horeapalut samoin säilytettävä – myös tulevassa kaavassa, samoin Kuusikosken kohdalla pohjoisrannalla sijaitsevat, joen ylle kaatuvat raidit.</p> <p>532 luonnontilaisena säilytettävä ranta-alue ja -alue, joen rannan perinmaisema.</p> <p>491 Maninkien eteläranta puineen, säilytettävä luonnontilaisena, siihen liittyvä viheralue tärkeä. Myntinsyöjän, Näkinmäen ja Bassenmäen pienetkin luontoalueet ovat tärkeitä asukkaalle, eivät tarvitse erityistä hoitoa.</p>	<p>Näkämetsän eteläpuolinen perinteikkä maalismaisema pysyy avoimena myös tulevaisuudessa, tässä suunnitelmissa kaupungin hallinnoimat alueet on pääasiassa merkitty maisemanähtäviksi. Alueella on tällä hetkellä myös vuokrateltoja sekä Espoonjoenvarrella on rakentumassa kävely- ja pyöräilyreitit joka yhdistää kaukialaiden ja Espoon keskuksen reittiverkoston.</p>	<p>Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Esponjoen kunnostamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2017 ja sitä täydentäminen on vuonna 2020 valmistunut Espoonjoen maisemahoitosuunnitelma, jonka pohjalta tähän luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmaan on kerätty joen rannan hoitotoimia.</p>
<p>Kehä Ilin reunojen kallioiset metsämaisemat säilytettävä luonteeltaan samanlaisena Kuninkaankartanon tieltä Mikkeillään.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Esponjoen kunnostamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2017 ja sitä täydentäminen on vuonna 2020 valmistunut Espoonjoen maisemahoitosuunnitelma, jonka pohjalta tähän luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmaan on kerätty joen rannan hoitotoimia.</p>
<p>Keskuspuuston ja Is-alueiden liittyvä laajempi metsäalue Kaukialaidenyhdystä Hapuoille, radan eteläpuolella: hoito kuten läheisillä Is-alueilla, mahdollisesti jotta ukkollupolkujen liikkymä usalle asuinalueille tarvitaan. Tärkeä liikemidytien teiden varsille jätettävä mahdollisuuksin mukaan thämpää puustoa tien ja asuinalueiden välillä meluhäiriöiden torjumiseksi.</p> <p>563-564-566-568 Nisimäki-Harmaanlityn viheryttyiden säilyttäminen tärkeää.</p> <p>Espon keskuksen alue</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Esponjoen kunnostamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2017 ja sitä täydentäminen on vuonna 2020 valmistunut Espoonjoen maisemahoitosuunnitelma, jonka pohjalta tähän luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmaan on kerätty joen rannan hoitotoimia.</p>
<p>Tuomiokirkon hautausmaalta länteen (37-40,42) sijaitsevassa pienessä metsikössä kasvaa runsaasti tammiä, hoidettava kuten luonnonsuojelualueita.</p> <p>Radan eteläpuolella kaupungin kallonmaen laci (75-76) jätettävä luonnontilainen ja näköalajoen vuoksi. Ympäröivien metsien osalta kaavoituksella tulee turvata riittävä säilyvyys, alueet 578-580 samoin. Lokranta 77, 85 luonnontilaisena, samoin 86,90,93.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Esponjoen kunnostamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2017 ja sitä täydentäminen on vuonna 2020 valmistunut Espoonjoen maisemahoitosuunnitelma, jonka pohjalta tähän luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmaan on kerätty joen rannan hoitotoimia.</p>
<p>Pienet metsäkaistaleet Espoon keskuksen ja Turunväylän välissä – ei liene tarvetta uusille ukkollureille, pikku polkuja syntyy itsestäänkin; merkitys meluhäiriöiden torjuntaa, roskaantumisen esto – roskakorien sijoittelu?</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Laaja Näkämetsän alue on pääasiassa luonnontilaisesta muodostunutta monipuolista metsää, jota käytetään monipuoliseen ukkolluonnon ja virkistykseen. Alueen läpi kulkevien ukkollureittien ja poljon käytettyjen polkujen turvallisuudesta huolehditaan suunnitelmaan kirjattujen hoitotoimien avulla, jotka ovat pääasiassa alueitten tehtävää yksittäisten huonokuntoisten puiden poistoa reitteen varalta tai kevyitä poimintahakkaita, joilla huonokuntoisten puiden poiston ohessa avataan kasvutilaa kehittyvään metsään ja ylläpidetään monikerroksisuutta sekä puulajisuhteita metsässä. Toimenpiteiden työohjeisiin voi tutustua suunnitelman kuviolehteissä, joihin on kirjattu kuviolehtitiedot toimenpiteiden voimakkuuksista ja rajauksista.</p>	<p>Esponjoen kunnostamiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2017 ja sitä täydentäminen on vuonna 2020 valmistunut Espoonjoen maisemahoitosuunnitelma, jonka pohjalta tähän luonnon- ja maisemahoitosuunnitelmaan on kerätty joen rannan hoitotoimia.</p>